

COMMISSIE VOOR AANVULLENDE PENSIOENEN
ADVIES
nr. 20
de dato
3 mei 2007

Gelet dat de Commissie voor aanvullende pensioenen, samengesteld krachtens art. 53 van de Wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid (hierna de WAP), B.S. 15 mei 2003, waarna de leden benoemd zijn bij Koninklijk Besluit van 17 december 2003, B.S. 29 december 2003 als opdracht heeft advies te verstrekken, nemen

de vertegenwoordigers van de werknemers, de werkgevers, de pensioeninstellingen en de gepensioneerden, aangevuld door de deskundigen, nemen volgend unaniem advies aan:

Verklarend lexicon van de gehanteerde begrippen in de jaarlijkse pensioenfiche

Alle werknemers die aangesloten zijn bij een aanvullende pensioentoezegging ontvangen jaarlijks een pensioenfiche¹. Opdat de aangeslotene de informatie uit deze pensioenfiche op een correcte wijze kan interpreteren, vindt men hieronder een verklarend lexicon dat de verschillende begrippen, die verplicht in deze pensioenfiche moeten worden vermeld, verduidelijkt². Dit lexicon heeft niet als doel exhaustief te zijn, maar een algemene leidraad te geven om de pensioenfiche beter te begrijpen.

PENSIOENTOEZEGGING (OF AANVULLENDE PENSIOENTOEZEGGING)

Dit is een toezegging van de werkgever, respectievelijk sector, waarbij deze zich engageert om aanvullende pensioenvoordelen op te bouwen ten voordele van het geheel of een deel van de werknemers van zijn onderneming, respectievelijk sector.

Men onderscheidt volgende mogelijkheden:

- een individuele pensioentoezegging: indien de toezegging een individuele werknemer betreft;
- een collectieve pensioentoezegging:
 - indien de toezegging een groep werknemers uit eenzelfde onderneming betreft, spreekt men van een ondernemingspensioenstelsel;
 - indien de toezegging een groep werknemers uit een sector betreft, spreekt men van een sectorpensioenstelsel.

De toegekende voordelen zijn:

- voordelen verbonden met het pensioen;
- voordelen in geval van overlijden vóór of na pensionering;
- uitgedrukt onder de vorm van een éénmalig kapitaal of een periodieke rente.

¹ Deze verplichting is beschreven in artikel 26 van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen, kortweg WAP genoemd.

² Het staat een pensioeninstelling evenwel vrij om bijkomende informatie, naast de verplichte informatie, in zijn pensioenfiche op te nemen. Een verklarende beschrijving van deze bijkomende begrippen is momenteel niet voorzien in het lexicon.

AANGESLOTENE VAN DE PENSIOENTOEZEGGING

Dit is

- ofwel de werknemer die behoort tot een categorie waarvoor een werkgever, resp. sector, een pensioentoezegging gedaan heeft en die voldoet aan de aansluitingsvoorwaarden ervan;
- ofwel de gewezen werknemer die nog rechten geniet m.b.t. deze pensioentoezegging;
- ofwel de gepensioneerde die nog rechten geniet m.b.t. deze pensioentoezegging.

BEGUNSTIGDE VAN DE PENSIOENTOEZEGGING

Dit is de persoon aan wie de prestaties m.b.t. de pensioentoezegging uitgekeerd worden. Men onderscheidt:

- enerzijds de aangeslotene voor wat betreft de voordelen verbonden met het pensioen;
- anderzijds de begunstigde voor wat betreft de voordelen bij overlijden van de aangeslotene indien de pensioentoezegging dergelijke voordelen voorziet (dit is veelal de overlevende partner van de aangeslotene).

INRICHTER VAN DE PENSIOENTOEZEGGING / BIJDRAGENDE ONDERNEMING

Dit is de werkgever of de sector die een pensioentoezegging doet.

PENSIOENINSTELLING

Instelling die instaat voor het beheer van deze pensioentoezegging. Dit is

- ofwel een verzekeraar (groepsverzekering of individuele pensioentoezegging);
- ofwel een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening (pensioenfonds).

PENSIOENREGLEMENT/PENSIOENOVEREENKOMST / PENSIOENREGELING

Document dat de kenmerken van de pensioentoezegging toelicht : het beschrijft onder andere de verschillende rechten en verplichtingen van de werkgever/sector, de aangeslotenen en de begunstigten m.b.t. de pensioentoezegging (bv. de aansluitingsvoorwaarden, de voorziene pensioenvoordelen; welke betalingen moeten gedaan worden, door wie en wanneer worden deze gedaan,...).

EINDDATUM VAN DE PENSIOENTOEZEGGING

De einddatum van de pensioentoezegging is de datum van pensionering voorzien in het pensioenreglement (bv. de eerste dag van de maand die volgt op deze waarin de aangeslotene 65 jaar wordt).

BIJDRAGEN (OOK NOG PREMIES, COTISATIES,... GENOEMD)

Stortingen van een werkgever/sector/werknemer aan een pensioeninstelling om pensioenvoordelen op te bouwen. Men onderscheidt:

- werknemersbijdragen (ook nog persoonlijke bijdragen, persoonlijke cotisaties,... genoemd) die door de werkgever/sector op het loon van de werknemer worden ingehouden en aan de pensioeninstelling worden gestort;

- werkgeversbijdragen (ook nog patronale bijdragen, toelagen,... genoemd) die door de werkgever/sector bovenop het loon aan de pensioeninstelling betaald worden.

TYPE VAN AANVULLENDE PENSIOENTOEZEGGING

De volgende types kunnen onderscheiden worden :

- toezegging van het type vaste bijdrage (ook wel lastensysteem, defined contribution systeem, beschikbaar premiesysteem,... genoemd);
- toezegging van het type vaste prestatie (ook wel streefdoelregeling, defined benefit systeem, te bereiken doelsysteem, doelsysteem,... genoemd);
- toezegging van het type cash-balance.

De kenmerken van elk van deze types kunnen als volgt samengevat worden:

- Toezegging van het type vaste bijdrage

Welke toezegging wordt door de werkgever/sector gedaan?

De werkgever/sector verbindt er zich toe om een vaste bijdrage op vooraf bepaalde tijdstippen aan de pensioeninstelling te storten.

Welke bijdragen worden gestort?

In het pensioenreglement is vooraf vastgelegd welke bijdragen (vb. jaarlijkse storting van X % van het loon aan de pensioeninstelling) op welke tijdstippen betaald worden.

Welke prestatie wordt opgebouwd voor de aangeslotene?

De bijdragen worden door de pensioeninstelling gekapitaliseerd volgens de regels uit het pensioenreglement tot ze aan de aangeslotene uitgekeerd worden.

- Toezegging van het type vaste prestatie

Welke toezegging wordt door de werkgever/sector gedaan?

De werkgever/sector verbindt er zich toe een welbepaalde prestatie op een bepaald ogenblik te vestigen (vb. rente bij pensionering gelijk aan Y % van het laatste loon verminderd met het wettelijk pensioen).

Welke bijdragen worden gestort?

De pensioeninstelling bepaalt de bijdragen die door de werkgever/sector gestort moeten worden om de beloofde prestatie op te bouwen.

Welke prestatie wordt opgebouwd voor de aangeslotene?

Het pensioenreglement bepaalt vooraf welk kapitaal of welke rente uitgekeerd wordt aan de aangeslotene.

- Toezegging van het type cash-balance

Welke toezegging wordt door de werkgever/sector gedaan?

De werkgever/sector verbindt zich tot het vestigen van een welbepaalde prestatie op een bepaald ogenblik. Deze prestatie wordt gedefinieerd als de kapitalisatie van bepaalde toegewezen bijdragen volgens een specifieke regel (bv. kapitalisatie volgens het gemiddeld rendement van een staatsbon van een bepaalde duur).

Welke bijdragen worden gestort?

Er is geen verplichting om de toegewezen bijdragen ook effectief aan de pensioeninstelling te storten. De pensioeninstelling bepaalt het uiteindelijke bedrag dat door de werkgever/sector gestort moet worden om de beloofde prestatie op te bouwen.

Welke prestatie wordt opgebouwd voor de aangeslotene?

De prestatie die aan de aangeslotene uitgekeerd wordt is het resultaat van de kapitalisatie van de toegewezen bijdragen volgens de regels beschreven in het pensioenreglement.

CAFETARIAPLAN

Een pensioentoezegging van het type vaste bijdrage waarbij de aangeslotene de vrijheid heeft om het beschikbare premiebudget te verdelen over de financiering van de verschillende voordelen die in dit kader aangeboden worden.

PENSIOENFICHE

Het jaarlijkse uittreksel dat aan de aangeslotene wordt overgemaakt met een overzicht van de reeds opgebouwde rechten op een welbepaalde datum in het jaar. Voorheen ook bekend onder de naam pensioenbrief, benefit statement, ...

VERWORVEN RESERVE

Dit is het bedrag dat voor de aangeslotene op een bepaald ogenblik reeds opgebouwd is. De pensioenfiche vermeldt dit bedrag alsook het bedrag van het jaar ervoor teneinde de evolutie ervan te kunnen vaststellen.

MINIMUMWAARBORG (OOK MINIMALE RENDEMENTSGARANTIE, GEWAARBORGD MINIMUMRENDEMENT, MINIMUMBEDRAG GEWAARBORGD DOOR DE WERKGEVER,... GENOEMD)

De wet verplicht de werkgever/sector om een minimumbedrag te waarborgen. Dit bedrag wordt op de pensioenfiche meegedeeld. Indien dit bedrag groter is dan de verworven reserve, moet de werkgever/sector -in geval de aangeslotene de onderneming/sector verlaat, in geval van pensionering of in geval van opheffing van de pensioentoezegging- een bijkomende bijdrage storten om het verschil te financieren.

VERWORVEN PRESTATIE

Dit is het bruto-bedrag waarop de aangeslotene bij pensionering aanspraak kan maken wanneer hij op de datum vermeld op de uitgifte van de pensioenfiche, zijn werkgever/sector zou verlaten en voor zover de verworven reserve in de huidige pensioentoezegging gelaten wordt.

VERWACHTE PENSIOENRENTE

Dit betreft de rente die overeenkomt met de geraamde pensioenprestatie op einddatum. Deze raming houdt geen rekening met de fiscaliteit en de sociale zekerheidsbijdragen. Ze gaat uit van de hypothese dat de werknemer in dienst blijft tot de einddatum.

Deze verwachte pensioenrente dient vanaf de leeftijd van 45 jaar meegedeeld te worden aan elke aangeslotene en dit minstens om de 5 jaar.

UITTREDING

Er is sprake van uittreding in het kader van de pensioentoezegging in volgende gevallen :

- voor een ondernemingspensioenstelsel of een individuele pensioentoezegging : de uitdiensttreding van de werknemer bij zijn werkgever anders dan door pensionering of overlijden;
- voor een sectorpensioenstelsel: de uitdiensttreding van de werknemer bij zijn werkgever anders dan door pensionering of overlijden en voor zover deze werknemer niet in dienst treedt bij een andere werkgever uit dezelfde sector met dezelfde pensioentoezegging.

OVERDRACHT VAN VERWORVEN RESERVES

Een aangeslotene heeft de mogelijkheid om de verworven reserves m.b.t. zijn pensioentoezegging over te dragen voor zover:

- hij uitgetreden is;
- deze niet het voorwerp uitmaken van een voorschot of een inpandgeving.

Bij uittreding wordt de aangeslotene op de hoogte gebracht van de verschillende keuzemogelijkheden inzake overdracht alsook van het bedrag van de verworven reserves. Na overdracht van deze verworven reserves kan de aangeslotene geen rechten meer opeisen m.b.t. zijn oude pensioentoezegging.

De aangeslotene die uitgetreden is, kan er evenwel steeds voor opteren om zijn verworven reserves bij uittreding niet over te dragen maar deze bij de pensioeninstelling te laten zonder wijziging van de pensioentoezegging.

SLAPER

De aangeslotene die uitgetreden is en zijn verworven reserves bij de pensioeninstelling van zijn oude werkgever resp. sector gelaten heeft zonder wijziging van de pensioentoezegging.

ONTHAALSTRUCTUUR

De pensioentoezegging kan voorzien dat uitgetreden werknemers hun verworven reserves overdragen naar een onthaalstructuur. Dergelijke onthaalstructuur geeft aan de werknemer de mogelijkheid om met deze reserves andere voordelen op te bouwen dan deze die opgebouwd worden binnen de eigenlijke pensioentoezegging.

Een werkgever resp. sector is evenwel niet verplicht om dergelijke onthaalstructuur aan te bieden. Het voorhanden zijn van een onthaalstructuur, alsook de verschillende voordelen waartussen gekozen kan worden, worden in het pensioenreglement beschreven.

INDIVIDUELE VERDERZETTING (OOK NOG INDIVIDUELE VOORTZETTING, PENSIOENEIS)

De mogelijkheid voor een werknemer om na uittreding zijn vroegere collectieve pensioentoezegging op individuele basis verder te zetten.

